No 1760 … 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 4 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

Na de voleindiging der openbare plegtigheden van het huwelijk des Franschen Keizers; nadat het berigt dezer vereeniging Europa is rondgegaan, is men thans in de gelegenheid om met eenigen grond op te maken, welken indruk deze gebeurtenis in en buiten Frankrijk heeft gemaakt.

De toespraak van Napoleon III, waarbij hij aan de staatsligchamen kennis gaf van zijn voornemen, is aan het Fransche volk over het algemeen vrij aangenaam geweest. Hoe demokratiesch dat volk ook in zijne zeden zij; het heeft een te goeden dunk van wat het Frankrijks magt en grootheid noemt, dan dat het niet op zou zien tegen de verheffing tot Keizerin van eene aan de souvereine geslachten vreemde vrouw. Napoleon I had dit begrepen, en hoe zeer Jozefine bij het volk bemind was, zoo wist hij toch dat het volk hem eene echtbreuk met haar niet ten kwade duiden zou, zoo hij daarvoor in de plaats eene doorluchtige dochter van het koninklijk en keizerlijk huis van Habsburg kon voorstellen. Napoleon III, met de gravinne van Teba aan zich te verbinden, deed een gewaagden stap, die aan het Fransche volk nogtans niet zonder behendigheid is kenbaar gemaakt. Met er daad heeft het woord *parvenu*, waarop de Keizer voorgaf te roemen, onder het Fransche volk fortuin gemaakt. Dit vereenigd met de tartende [illegible] op de oude vorstenhuizen werd ge[illegible] en het demokratiesch en het militair gevoel der natie aangenaam geprikkeld. Niet minder gunstig is door het Fransche volk opgenomen het goede en christelijke, dat hij in de vrouw zijner keuze prijst, en waarvan hij voor zich-zelven huisselijk geluk, voor Frankrijk zegen verwacht. Er bleef nu nog slechts overig dat der toekomstige Keizerin de gelegenheid werd gegeven om zich aan de bevolking te doen kennen. Deze bleef niet uit. Het verzoek der jeugdige Keizerin, om de 600,000 franken, door den raad van Parijs bestemd tot een halssieraad, te bezigen tot het oprigten van eene liefdadige instelling, begon de bevolking aanvankelijk gunstig te stemmen; tot dat zij op den dag van haar huwelijk, met vorstelijke pracht begeleid en omgeven, doch zelve eenvoudig en zedig in tooi, bescheiden en vriendelijk in manieren, en niet zonder eenige verlegenheid, in het publiek verscheen, en zelfs de goedkeuring der in Frankrijk niet weinig geldende meening der vrouwen mogt winnen. Ook hare godsvrucht droeg daartoe niet weinig bij. En zoo een gedeelte van het publiek zich gunstig heeft laten stemmen door hare zedige schoonheid; een ander niet minder groot gedeelte van het Fransche publiek is gesticht geweest door de godsdienstige gezindheid, die dat keizerlijk huwelijk tot een voor Frankrijk nuttig voorbeeld heeft gemaakt. De Keizerin Eugénie is dus aanvankelijk bij het volk in een goeden dunk geplaatst, en zij draagt alzoo niet weinig bij, om het huwelijk van den Keizer te doen doorgaan.

In het buitenland — wij spreken slechts van de groote Mogendheden [illegible] De Engelschen, die [illegible] Noordsche Mogendheden zich op zekeren afstand houden van het nieuwe Keizerrijk, hebben het huwelijk luide toegejuicht. Gelijk de Engelschen het Keizerrijk handenklappend hebben verwelkomd, zoo ook strooijen zij nu bloemen op de echtkoets van den Keizer. Zelfs de *Times*, die een oorlog op leven en dood tegen Napoleon heeft gevoerd, heeft thans geen woorden genoeg om zijn huwelijk te lofprijzen. Het behoeft niet gezegd te worden dat dit op rekening geschiedt; want het is bekend, dat de Britten geene lieden zijn, die hunne komplimenten voor niets geven. Hoe meer de Noordsche Mogendheden zich terug trekken, hoe meer de Engelschen toenaderen. De kans van een bond tusschen Frankrijk en Engeland is open. En dien bond te betalen, valt den Keizer gemakkelijk, sinds de grondwet hem magtigt om handelsverdragen te sluiten. Zoo de Keizer, in ruil van de vermindering der belasting op de Fransche wijnen in Engeland, de havens van Frankrijk openzet voor Engelsche katoenen en steenkolen; dan kan men er op rekenen, dat de Engelschen zich betaald zullen achten, en het Fransche Keizerrijk een genegen hart zullen toedragen. Het kabinet van St. James heeft geen ander beginsel dan John Bull: *do ut des.* Men doet er niet anders dan spieringen uitwerpen om kabeljaauwen te vangen.

De noordsche Mogendheden, blijkens een groot deel der Duitsche bladen, houden zich fier, en hebben slechts een medelijdend glimlachje voor het huwelijk veil. De sarrende toon van de toespraak heeft ze gegriefd, en verbittert er niet weinig den pret, waarmede men anders welligt den Franschen Keizer had zien trouwen buiten den vorstenkring. Zeker zal het huwelijk den vrede van Europa niet breken, maar het laat zich nog minder aanzien dat hij daardoor is bevestigd. In plaats van eene toenadering van Frankrijk tot het Noorden, vermeerdert het veeleer de reeds bestaande verwijdering. Eene reden te meer voor het schacherende Albion, om van de omstandigheid partij te trekken tot den meerderen verkoop zijner katoentjes en steenkolen.

Wat ons betreft, wij hebben niets te voegen bij hetgeen wij vroeger over dat huwelijk hebben gezegd, dan dat de godsdienstige wijze, waarop dat huwelijk is tot stand gekomen, ons innig genoegen doet. Het voorbeeld, dat van den troon afdaalt, om het huwelijk, in reinheid en deugd, als een genadegevend Sakrament te ontvangen, kan op eene bevolking als het Fransche niet zonder uitwerking blijven. De nadering der beide keizerlijke verloofden tot het H. en aanbiddelijk Sakrament des Altaars, om ligchaam en ziel door het goddelijke brood te heiligen, alvorens zich door den christelijken onverbreekbaren band des huwelijks te vereenigen; de eerbied aan de H. Godsdienst betoond; de stichtelijke godsvrucht der jeugdige Keizerin — alles loopt zaam, om de godsdienstige handeling des Keizers en der Keizerin te doen strekken tot een vruchtbaar voorbeeld, dat elken Christen des te meer moet verheugen, naar mate het, helaas, door zoo veel revolutien voor een groot gedeelte bedorven Fransche volk daaraan meer behoefte heeft. Geve God daarover zijn vermogenden zegen! Opdat, welke ook de politieke toekomst van Frankrijk zijn moge, het ten minste moge toenemen in geloof en christelijke deugden.

De *Haagsche Nieuwsbode* geeft in een niet onbelangrijk artikel de *zeven* partijen, of, zoo als hij het noemt, *kleuren* aan, die, naar zijn inzigt, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zien zijn. Eene daarvan maken de Katholieken uit, welke, ofschoon niet in alle quæstien eenstemmig, en zich alzoo dikwijls onder de min of meer liberale of konservatieve *nuances* vermengende, echter als een eenig man stemmen, wanneer sommige vraagpunten behandeld worden, waarin die partij veel belang stelt. Dan is die partij sterk genoeg, om door haar steun of tegenstand een ministerie te houden of omver te werpen.

Tot dus verre de *Nieuwsbode*, die zeer juist oordeelt. [illegible] zaken, waaraan, uit een [illegible] oogpunt bezien, min of meer waarde gehecht wordt. Daarin heeft ieder zijne eigene zienswijze, deze eene meer konservatieve, gene eene meer liberale, een derde weer eene andere zienswijze, welke wij op dit oogenblik niet te qualificeeren hebben.

Maar waar het die regten geldt, welke den mensch zijn aangeboren, en die hem dus even weinig door de wet of de maatschappij *gegeven* kunnen worden, als ze hem door de wet of de maatschappij kunnen worden *ontnomen;* waar het geldt de regten van den bijzonderen persoon, die van den huisvader en van den eigenaar — daar staan de Katholieken pal, en, waar alles bezwijken mogt, zal hunne eensgezindheid de maatschappij redden.

Wij hebben heden een droevigen pligt te vervullen. Wij hebben eene laatste hulde te brengen aan eenen ons, sints wij hem leerden kennen, dierbaren vriend, die de achting en de toegenegenheid van allen, met wie hij in aanraking kwam, zich steeds in de hoogste mate wist waardig te betoonen; die der godsdienst, onder de moeijelijkste omstandigheden, vaak ten steun en ten troost mogt wezen, en die, in den vroegen avond zijns levens, teruggetrokken in den kring zijns gezins, niet ophield rusteloos werkzaam te zijn ter bevordering van wat goed en nuttig is — wij bedoelen den Hoog Edel Gestrengen heer Frederik Ferdinand Schultze, gepensioneerd Kolonel Hoofd-Intendant der militaire administratie van het O. I. leger, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, den 29 der vorige maand, na eene ongesteldheid van weinige dagen, door den dood weggenomen uit den kring zijns gezins, en aan de hartelijke toegenegenheid zijner vrienden onttogen.

Van zijne jongelingsjaren was onze overleden vriend opgenomen in de kaders van het O. I. leger, met hetwelk hij aan onderscheidene schitterende krijgsbedrijven deel nam. De hoedanigheden, die in hem uitblonken, bragten hem later uit de aktieve velddienst bij de administratie van het leger, aan welker hoofd hij zich jaren lang als den ijverigsten en meest naauwgezetten ambtenaar kennen deed. Die eigenschappen echter, die hem steeds zoo hoog deden aangeschreven staan bij zijne superieuren — waarin anders vonden zij grond en voedsel, dan in dien vurigen godsdienstijver, waarvan hij niet opgehouden heeft de sprekendste bewijzen te geven? Geplaatst bij de administratie van het leger te Samarang, was hij een der wakkerste leden van het kerkbestuur en van het aldaar gevestigde R. K. Weeshuis, tot welks bloei hij ruimschoots bijdroeg. Later, tot hoogere waardigheden te Batavia geroepen, was daar zijn huis een zeldzaam toonbeeld van christelijke deugden. Zijn verblijf aldaar viel zamen met de vervolging, welke den Hoogwaardigen en diep betreurden Grooff en zijne trouwe medestanders trof van den kant des O. I. gouvernements, om den wille van hunne verknochtheid aan de voorschriften der godsdienst. De gastvrije woning van Schultze, aan de achtbaarste Europeanen zoo wel bekend, was den om der godsdienstwille vervolgden een veilig toevlugtsoord, waar liefderijk door de hartelijkste kinderzorg de geslagene wonden gelenigd werden. Weinig tijds daarna mogt die woning nog eene hoogere heiliging ontvangen. De Bisschop en de hem getrouwe priesters waren door een banvonnis uit Java gezet, en de katholieke bevolking was beroofd van alle openbare godsdienstoefening. Maar zie, daar gewordt hun eene vertroosting in hunne verslagenheid. Vier missionarissen, vier Jezuiten, die naar China de goede boodschap overbrengen en daar den dood, den marteldood welligt, gingen zoeken, zetteden voet aan wal op Batavia's reede, ten einde daar eenige weinige dagen te vertoeven. Dat zij bij niemand dan bij kolonel Schultze hunnen intrek namen, spreekt van zelf. Schultze is er echter op bedacht van deze door de Voorzienigheid hem genadiglijk beschikte gelegenheid gebruik te maken, om aan de Katholieken [illegible] te bezorgen. Het [illegible] wordt in eene kapel herschapen; aan alle Katholieken wordt in stilte kennis gegeven, dat zich priesters op Batavia bevinden, die de H. Sakramenten der Kerk zullen uitdeelen, en op den H. Sakramentsdag hadden allen het geluk, het H. Misoffer bij te wonen in de woning van kolonel Schultze, en daar zich te versterken met het brood des levens.

Weinig tijds daarna werd kolonel Schultze gepensioneerd en keerde hij met zijn gezin naar het moederland terug. Toen hadden wij het voorregt den waardigen man persoonlijk te leeren kennen en de vriendschapsbanden naauwer en naauwer toe te halen, die ons aan hem verbonden.

Het was er intusschen ver van daan, dat hij de na vijf-en-dertig jarigen diensttijd zoo wel verdiende rust in werkeloosheid zou doorbrengen. Eerst te 's Bosch, later te Maastricht met er woon gevestigd, wendde hij al zijnen tijd aan, om nog nuttig te zijn door de verspreiding van de vruchten zijner ondervinding, zijner nagedachte, zijner studiën. Het eerste werk, wat alstoen van zijnen hand het licht zag, was getiteld: *Het onderwijs en de opleiding tot het Christendom, aangeduid als middel om de volken der O. I. bezittingen naauw en duur-*

zaan aan Nederlandsch verbinden (1). Van de rijkste zaakkennis getuigde dit werk, en eenen diepen indruk maakte het zoo in het moederland als op Java. Wij hebben thans niet stil te staan bij eene enkele minder juiste opvatting, namelijk bij de door den auteur beweerde noodzakelijkheid, om een goed onderwijs aan de verkondiging der godsdienstleer te doen voorafgaan. Weldra was hij zelf van deze erroneuse zienswijze terug gebragt. Van zijne beschouwingen echter werd alom met de warmste belangstelling kennis genomen, en veel hebben zij ongetwijfeld bijgedragen, niet slechts tot de vermeerdering der kennis van onze O. I. bezittingen, maar ook, wat meer zegt, tot de verhooging der belangstelling in datgene, waarin wij tot dusverre zoo zeer zijn te kort gekomen, in de verspreiding des Christendoms onder de millioenen talrijke bevolking van Java.

Een tweede arbeid, welke weinig tijds daarna van zijnen ijver getuigde, was de vertaling van Allies' *Journal in France*, onder den titel: *Nasporingen op geestelijk gebied gedurende eene reize door Frankrijk en Italie* in 1845—1848 (2).

Door de bearbeiding van dit werk, voelde hij zich levendig opgewekt tot het betreden van een veld, waarop hij ten gevolge van vroegere studien, in 't geheel geen vreemdeling was, maar waarop het verlangen hem al meer en meer bekroop, van eenmaal geheel en ten volle meester te zijn, het veld namelijk der vaderlandsche historie. Wat hij op dit veld, gedurende de laatste drie jaren gearbeid heeft — 't voegt ons niet, ons, wien vaak dienaangaande zijne vertrouwde, ons altijd dierbare mededeelingen gewerden, daarover uit te weiden. Zoo veel zij genoeg, dat hij *alles* gelezen had, met de pen in de hand, wat over de gebeurtenissen der laatste drie eeuwen, tot ons vaderland betrekkelijk, het licht heeft gezien. Hopen wij dat de vruchten van dien noesten arbeid niet verloren gaan, maar dat zij, aan geschikte handen toevertrouwd, weldra een waardig geregt mogen zijn op den letterkundigen disch!

Te midden van dien arbeid nu kwam de goede God hem tot hooger leven oproepen. Tien dagen bleef hij op 't smartelijkst ziekbed, waar hem de heilmiddelen der Godsdienst vertroostten en versterkten, uitgestrekt; na tien dagen lijdens riep God hem tot zich, van de zijde zijner waardige echtgenoote, uit den kring zijner geliefde kinderen, uit den kring zijner niet talrijke, maar met heeler harte hem toegenegen vrienden. De eeuwige gelukzaligheid loone hem duizendvoudig voor al het goede, zijn leven lang, door hem gedaan of voorbereid; bij allen die hem kenden en lief hadden, want hem te kennen was hem lief te hebben, zal zijne nagedachtenis onvergankelijk blijven leven.

De uitspraak van het vonnis in de zaak van den Eerw. P. Newman had Maandag te Londen plaats door de regtbank der Koningin. De *Univers* geeft hiervan het volgende berigt:

»Ofschoon het verzoek om eene herziening van het proces geweigerd is, gelijk wij hebben gemeld, kan de veroordeeling te regt worden beschouwd als eene zegepraal voor den beroemden priester van het Oratoire. Zijne vrienden hadden veel grond om te vreezen, dat hij tot eene aanzienlijke boete en tot eene vrij langdurige gevangenis zou veroordeeld worden. Die vrees heeft zich gelukkig niet bewaarheid. Het vonnis veroordeelt den Eerw. P. Newman tot eene boete van 100 £ (ƒ 1200) en tot eene gevangenis, tot dat de betaling dier som zou geschieden. Vermits nu de boete eenige minuten na de uitspraak is betaald geworden, werd de Eerw. P. Newman in vrijheid gesteld.

»Onze brieven maken gewag van de ontevredenheid van de partij van Achilli over dezen uitslag van het proces; doch de Katholieken zullen er den geleerden Oratoriaan [illegible] den Hemel voor danken.

»Die brieven, in de haast geschreven na de uitspraak van het vonnis, zeggen ons niets over de quæstie der onkosten, die ook voor het hof had moeten behandeld worden. Morgen zullen wij zeker weten of dit voor P. Newman zoo belangrijk punt is behandeld; dan of het hof [illegible] mede zal bezig houden. Men weet, dat de [illegible] onkosten van Achilli, die eene aanmerkelijke som [illegible] door Dr. Newman moeten betaald worden. Hopen wij dat deze laatste quæstie beslist moge worden ingevolge den geest die de regters bezield heeft bij de toepassing der straf."

Eene Londensche korrespondentie van de *D. Volkshalle* merkt omtrent het kuvatte proces Newman — Achilli aan, dat wel zelfs half en half werd toegegeven dat het verdikt der Jury onregtvaardig was; doch dat er in de letter van de wet bepalingen bestonden, die eene vernietiging van het verdikt niet veroorloofden. De handelwijze van Lord Campbell is onvergeeflijk; immers de menschen zijn niet voor de wetten, maar de wetten voor de menschen ingesteld, en dit is een in het Engelsche regt uitdrukkelijk erkend beginsel, dat niet naar den vorm, maar naar de geregtigheid regt moet worden gesproken. Dr. Newman toch was niet de aanheffer der beschuldigingen tegen Achilli; hij had slechts een artikel van de *Dublin Review*, 't welk Achilli kende en dat hij geen jaar lang ongewraakt liet, in een anderen vorm herhaald; daarom had de aanklagt van Achilli moeten afgewezen worden; daarenboven hebben de regters door het uitstellen van het proces op verzoek van Achilli Newman in de onmogelijkheid gesteld om al zijne met enorme kosten bijeengebragte getuigen, zoo lang als noodig was om al de punten zijner beschuldiging te staven, bij elkander te houden. Over de ontelbare punten, waarin te dezer zake regtskrenking heeft plaats gehad, heeft een Engelsch regtsgeleerde een geheel boek geschreven. Dit vonnis, zegt de *Tablet*, behoort tot die lange reeks van vonnissen, die met het vonnis van Pontius Pilatus begonnen is, en met den marteldood van Lord Stafford en van den Aartsbisschop Plunkett nog *niet* is geëindigd.

(1) Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, 1850.
(2) Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, 1851.

RAPPORT.

der centrale kommissie van de Tweede Kamer over het voorstel der Afgevaardigden v. Waldbott c. s.

(*Slot.*)

De ministers van eeredienst, onderwijs en binnenlandsche zaken hebben de beraadslagingen der centrale kommissie bijgewoond.

Zij verklaarden: dat de regering volstrekt de bedoeling niet had om de regten der Katholieke Kerk en der katholieke onderdanen des Konings in het geringste te beperken. De besproken verordeningen waren gemaakt ter uitoefening van die regten van den Staat, welke niemand, zelfs de petitionnairs niet aan de regering betwistten, en welke in het tweede deel der beschikking van 25 Febr. 1851 welke algemeen als billijk erkend werd, waren vastgesteld. Elke andere opvatting dier verordeningen moest beschouwd worden als een misverstand. De beschikking van 22 Mei a. p. betrof werkelijk missien in den vorm van talrijke bijeenkomsten op openbare plaatsen, gelijk zij in de laatste jaren meermalen zijn voorgekomen, en welke onbetwistbaar tot het *ressort* der politie behoorden.

Het besluit van 16 Julij a. p. ging uit van denzelfden grondslag. Het behelsde geen verbod der studie op de daarin aangeduide inrigtingen te Rome, noch der vestiging van vreemde Jezuiten. Het maakt slechts, bij aansluiting aan lang bestaande voorschriften, beide afhankelijk van de ministerien, ten einde eene gelijkvormige behandeling dezer, ten aanzien van den toestand des Pruissischen Staats en zijner verschillende provincien even gewigtige als moeijelijke aangelegenheden te verzekeren. Beide besluiten bedoelden geene verandering noch verklaring van bestaande bepalingen. Zij waren uitsluitend gerigt tot de gewestelijke besturen, en bevatteden aanwijzingen, hoe zij op grond der bestaande voorschriften hadden te handelen. In dien zin waren de besluiten ook door die besturen juist opgevat, en in hunne handelingen, zoo als dit ten aanzien der missien enz. praktisch gebleken was, zou het standpunt van regt en billijkheid geenszins miskend worden.

Misverstanden, welke bij sommige besturen of bij enkele personen mogten plaats gehad hebben, waren door de ministerien voldoende opgeheven geworden. De regering had evenveel regt als pligt om de algemeene bevoegdheden van den Staat vast te houden. Daarbij zou zij het, even als tot dus verre, zoo ook in het vervolg, als haren pligt beschouwen, de gelijkheid van regten van beide christelijke belijdenissen te erkennen en te beschermen, en alleen daaromtrent politie-maatregelen voor te schrijven, waar dezelve als noodzakelijk mogten gevorderd worden, om den religie-vrede te handhaven en het staatsleven voor gevaardreigende stoornissen te behoeden.

Ten gevolge dezer verklaringen werd eene voorgestelde gemotiveerde *orde van den dag* ingetrokken, welke de strekking had de regten der Roomsch-Katholieke Kerk te doen erkennen; doch tevens te kennen gegeven, dat die, door de besluiten, indien men ze goed begreep, niet gekrenkt werden.

Een tweede gemotiveerde *orde van den dag* welke luidde als volgt, verkreeg slechts één stem:

»De centrale kommissie gelieve aan de Kamer het volgende voor te stellen:

»Overwegende dat het ministerieel besluit van 22 Mei a. p. letterlijk zou kunnen verstaan worden, als bevatte het een algemeen en onvoorwaardelijk verbod van het optreden van katholieke missionarissen in katholieke gemeenten, welke te midden van zuiver evangelische provincien verstrooid liggen, en dat eene dusdanige bepaling met de in art. 12 der konstitutie gewaarborgde vrijheid van openbare godsdienstoefening onvereenigbaar zou zijn;

»Overwegende echter, dat volgens de door de regering afgelegde verklaringen het denkbeeld van zulk een algemeen en onvoorwaardelijk verbod niet bestaan heeft, en dat eene dusdanige beteekenis aan het besluit van 22 Mei a. p. bij zijne praktische toepassing door de overheid ook nergens gegeven is, en men daarom eene oplossing van dit gedeelte der bezwaren van de regering verwachten kan;

»Overwegende verder, dat de overige punten van bezwaar de uitoefening betreffen van het den Staat toekomende regt van oppertoezigt, en de Kamer over de uitoefening daarvan bij afzijn eener wetskrenking, geen oordeel vrijstaat, en zij zich er bij bepalen moet het vertrouwen uit te drukken, dat dit oppertoezigt op zoodanige wijze zal worden uitgeoefend, dat de religievrede in het land gehandhaafd blijve, en aan geen der beide christelijke kerken gegronde redenen tot klagten worden gegeven — gaat de Kamer nopens het voorstel-Waldbott over tot de orde van den dag."

Daarop besloot de centrale kommissie met 11 tegen 3 stemmen, aan de Kamer de verwerping van het voorstel v. Waldbott c. s. aan te bevelen.

Berlijn, 26 Jan. 1853.

De centrale kommissie voor het voorstel-Waldbott *c. s.*

Nöldechen (President). *v. Gerlach* (rapporteur). *v. Kampsz. Reichensperger* (Geldern). *v. Druffel. Mathis. Holndorff. v. Mallinckrodt. Schlott. v. Kosze. Vrijheer v. Rechenberg. Graaf v. Schlieffen Graaf zu Stolberg-Wernigerode. Keller.*

Men schrijft ons uit Amersfoort dd. 2 Februarij:

»Heden avond is alhier met het gewenschte gevolg uitgevoerd, eene deklamatorische voorstelling ten voordeele der armen van de alhier bestaande Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, welke voorstelling, voor zoover wij weten, bruto heeft opgebragt cirka ƒ 400,00."

De heer H. Coster, Hsz. Voorzitter der Afdeeling Alkmaar van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, berigt dat aldaar ter gelegenheid van het VIIIste Nederlandsch Landhuishoudelijk Kongres, op den 21 tot en met den 25 Junij e. k., eene Algemeene Tentoonstelling zal gehouden worden van vee, zuivelbereiding, voortbrengselen van en werktuigen voor Landbouw, bloemgewassen, tuinvruchten en tuinsieraden, van welke Tentoonstelling het programma nader verkrijgbaar zal worden gesteld. Deze voorloopige aankondiging gaat vergezeld van eene uitnoodiging aan al degenen, welke eenige prijzen zouden willen uitloven, om voor den 21 Febr. a. s., de opgave intezenden aan den Voorzitter der Afdeeling, ten einde daarvan, bij de zamenstelling van het Programma gebruik te maken. Daar de Tentoonstelling in den uitgebreidsten zin *algemeen* zal wezen, wordt de medewerking uit alle Provincien verzocht en te gemoet gezien.

Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten 1e den heer Staatsraad in buitengewone dienst E. Canneman, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als lid van de direktie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt, onder dankbetuiging voor de [illegible] diensten door hem in die betrekking bewezen; 2e benoemd tot lid van de direktie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt den kol. J. P. Delprat, van het korps ing., mijn. en sapp.; bij het wapen der infanterie: bij het 1ste reg. tot 1sten luit. (naar onderdom van rang) den 2den luit. J. M. A. Huber, van het korps; bij het 4de reg. tot kap. van de 3de klasse (naar onderdom van rang) den 1sten luit. C. V. Wierdsma, van het 7de reg. van het wapen; bij het 5de reg., tot 1sten luit. (naar onderdom van rang) den 2den luit. adj. J. B. Mac-Leod, van het korps; bij het 8ste reg. tot 1sten luit. (naar onderdom van rang) den 2den luit. M. C. baron van Heeckeren van Brandsenburg, van het reg. gren. en jagers; en 3e overgeplaatst bij het reg. gren. en jagers den 2den luit. A. J. W. van der Schrieck, van het 3de reg. inf.

De Minister van Finantien heeft bepaald, dat de jaarletter voor de branding der schepen en vaartuigen, bij de meting van dezelve voor het regt van patent, in het dienstjaar 1853/54, zal zijn de letter U.

Uit een vergelijkenden staat van de Nederl. Koopvaardijvloot, blijkt, dat zij op den laatsten Dec. van het 1851 bestond uit 1860 schepen, metende 210,753 lasten en op den laatsten Dec. van het jaar 1852 uit 1971 schepen, metende 224,432 lasten.

In het jaar 1851 zijn ingeklaard 3104 schepen onder Ned. vlag, metende 460,884 tonnen; [illegible] onder vreemde vlag, met. 629,014 tonnen; te zamen [illegible], met. 1,089,898 tonnen.

In het jaar 1852 zijn ingeklaard 3170 schepen onder Ned. vlag, met. 492,185 tonnen, 3807 onder vreemde vlag, met. 689,184 tonnen, te zamen 6976, met. 1,180,928 tonnen.

Behalve deze schepen zijn in ballast ingeklaard in 1851 509 schepen, met. 74,220, en in 1852 479 schepen, met. 68,359 tonnen.

In het jaar 1851 zijn uitgeklaard 2168 schepen, onder Ned. vlag, met. 332,196 tonnen; 2171 onder vreemde vlag, met. 422,512; te zamen 4339 schepen, met. 754,868 tonnen.

In het jaar 1852 zijn uitgeklaard 2450 schepen, onder Ned. vlag, met. 375,594 tonnen; 2308 onder vreemde vlag, met. 443,798 tonnen, te zamen 4758 schepen, met. 819,392 tonnen.

Behalve deze schepen zijn in ballast uitgeklaard in 1851 2943 schepen, met. 462,628 tonnen; en in 1852 2950 schepen, met. 495,487 tonnen.

Van regeringswege zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken verzonden opgaven: 1°. der hoeveelheid suiker, suikerstroop en rum, in Groot-Brittanje voor binnenlandsch

[l]andsch verbruik ingevoerd, en der daarvoor ontvangene regten, gedurende het jaar eindigende 5 Julij 1852; voorts van den gemiddelden prijs per centenaar van Moscovados en Havannah suiker, de regten daaronder niet begrepen, gedurende hetzelfde tijdperk (ten vervolge op het parlementsstuk N°. 206 der zitting van 1852); 2°. wegens den handel en de scheepvaart van Lubeck, gedurende 1852.

Het hoofdbestuur van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden heeft, gelijk in vorige jaren, eene cirkulaire aan de onderscheidene distrikts-kommissien gezonden, ten einde hen uit te noodigen, om maatregelen te nemen, ter bevordering der kollekte ten behoeve van gemeld fonds over 1853, onder opmerking, dat, ingevolge het koninklijk besluit van den 16den November 1820, n°. 81, de kollekte niet in de kerken, maar *aan de huizen der ingezetenen behoort te geschieden.*

Uit het jaarlijksche verslag is weder gebleken, dat het fonds de ruime bijdragen der ingezetenen behoeft, vooral nu de algemeene vergadering op nieuw heeft besloten om, wanneer ter aanstaande vergadering mogt worden bevonden, dat de krachten van het fonds het toelaten, alle de infirmen, die in 1815 voor onze onafhankelijkheid hebben gestreden, dadelijk op te nemen. Volgens de registers zijn nog 125 oude en gebrekkige krijgslieden van dien tijd, die hierop wachten. Hunne opname zou, in de eerste jaren althans, eene buitengewone jaarlijksche uitgave van vier tot vijf duizend guldens te weeg brengen.

Men vertrouwt, dat deze omstandigheid zal bijdragen om de belangstelling in de onderwerpelijke inrigting algemeen op te wekken, en de gemeentebesturen zijn mitsdien verzocht, om bij hunne aanbeveling de aandacht daarop te vestigen.

Ingevolge aanschrijving van het Departement van Binnenlandsche Zaken, zijn zij uitgenoodigd, om zooveel mogelijk mede te werken tot bevordering van het weldadig doel der pogingen van het hoofdbestuur.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Febr. De *Moniteur* bevat een aantal benoemingen in het bestuur van kolonien, en een dekreet waarbij voor de marine, even als zulks voor het leger is geschied, eene tweede sektie van den generalen staf wordt hersteld.

»Ingevolge dit dekreet zijn drie vice-admiraals en negen schouten-bij-nacht, die op non-aktiviteit gesteld waren, in de tweede sektie opgenomen.

— Heden bevat de *Moniteur* de overeenkomst, tot regeling der tolaangelegenheden tusschen Frankrijk, Belgie en de Nederlanden. Men leest daarin het volgende:

»Het vraagstuk hetwelk door de kommissarissen der drie Staten moest opgelost worden, was: hoe den handel van eene dubbele visitatie aan de grenzen en buiten het gezicht der personen voor wie de goederen afgezonden zijn, te ontheffen, zonder afbreuk te doen aan de waarborgen die de schatkist bij de tegenwoordige inrigting heeft voor de inning der haar verschuldigde regten.

»Aangaande de verzending van goederen uit een land naar een ander over eene onafgebroken spoorweglijn, hadden de kommissarissen eenen leiddraad in het tusschen Frankrijk, Belgie en Pruissen in 1848 vastgestelde reglement; en in dit opzigt behoefden zij niets anders te doen dan hetgeen ten gerieve van onzen doorvoerhandel met Pruissen reeds was vastgesteld uit te strekken tot den doorvoerhandel met Nederland. Doch de spoorweglijn tusschen Antwerpen en Rotterdam zal, ook wanneer zij geheel voltooid is, afgebroken worden door natuurlijke hindernissen, die men door middel der scheepvaart zal moeten te boven komen; ook was het wenschelijk, den handel al dadelijk van belemmeringen te ontheffen, zonder de voltooijing der ontworpen spoorweg-kommunikatie tusschen Antwerpen en Rotterdam af te wachten: dit een en ander deed eene reeks van nieuwe vraagstukken oprijzen, welke door het den 14 Dec. ll. vastgestelde reglement op de voor de drie landen voldoende wijze opgelost zijn.

»Om eene korte schets der bepalingen van dat reglement te geven, kan men zeggen, dat het aan onzen handel met Nederland de regtstreeksche overbrenging zijner goederen verzekert, zonder eenige andere formaliteit dan het plomberen der collis aan het spoorwegstation der afzending en de visitatie derzelve te Rotterdam of te Amsterdam, onder het oog der personen voor wie de goederen bestemd zijn. De voordeelen dezer schikking loopen in het oog: spoed en veiligheid in de handelszaken zullen niet de eenige vrucht daarvan zijn; de verzending van goederen uit het eene land naar het andere zal voortaan ook kunnen geschieden zonder behulp der agenten wier dienst de handel te baat nemen moest, zoo lang het noodzakelijk was visitatien te ondergaan bij het overschrijden van elke grensscheiding."

— De *Moniteur* berigt dat de gouverneur van Cayenne van zijn post ontzet is en door den kapitein ter zee Fourichon, als zoodanig zal vervangen worden.

Ook leest men in dat officieele blad een dekreet, waarbij de uniform geregeld wordt van de zee-officieren van alle rangen, alsmede van de geemployeerden bij de centrale administratie van het departement van marine. Een aantal hooge zee-officieren is bij de reserve overgeplaatst.

— Een avondblad berigt dat de baron Brenier, sekretaris-gen. van het ministerie van buitenl. zaken, benoemd is tot buitengewoon gezant van Frankrijk te Konstantinopel. De heer Brenier zal naar Toulon vertrekken, alwaar hij zich aan boord van de stoomboot l'*Eclaireur* zal begeven, die hem naar zijn post zal overbrengen.

— Men leest in de *Union*: »Een dagblad sprak gisteren van een legitimistisch manifest dat, volgens zijn zeggen, overvloedig onder de werklieden was verspreid. Wij zijn gemagtigd om de echtheid van dat stuk tegen te spreken."

— Er loopen steeds geruchten van eene wijziging in het kabinet. Graaf Walewski heeft, zegt men, op de portefeuille van Buitenlandsche Zaken, weinig kans.

— Heden zijn HH. MM. van St. Cloud naar Versailles vertrokken.

— Gisteren is de Notre Dame door 100,000 nieuwsgierigen bezocht.

— De hertogin van Alba zal onder andere geschenken aan hare zuster de Keizerin Eugenie, 8 fraaije Andaluzische paarden toezenden.

— De markies van Piccolomini, gezant der republiek San Marino, is te Parijs aangekomen, ten einde den Keizer zijne hulde te brengen wegens deszelfs troonsbestijging.

— De gen. de Cotte wordt van Rome met verlof in Frankrijk verwacht.

— Op de Tuillerien is, uit een bijzonder vertrek des Keizers, volgens Engelsche bladen, een pak papieren ontvreemd, die het karakter van vele uitstekende staatslieden op eene verregaande wijze kompromitteeren, en, zoo ze openbaar werden, kuiperijen aan het licht zouden brengen waartoe men die lieden niet in staat zou achten. Men zegt dat de Keizer reeds 200,000 frs. heeft uitgeloofd om die papieren terug te bekomen. De *Morning Advertiser* berigt dat de bewuste papieren zich in Engeland in handen der familie van Orleans bevinden.

MADRID, 27 Jan. De *Gaceta* deelt het artikel van de *Espana* mede over het huwelijk van den Keizer der Franschen. Dit berigt wordt in alle straten der hoofdstad uitgeroepen.

+ Men zegt dat koningin Isabella II aan de Keizerin der Franschen eene fraaije kroon met diamanten en paarlen versierd, en van eene waarde van vele millioenen (?) realen ten geschenke zal geven.

+ De *Heraldo*, de *Epoca*, de *Constitucional*, en de *Diario Espanol* zijn vrijgesproken van de beschuldiging van laster in den laatsten tijd door het ministerie Bravo Murillo tegen hen ingebragt, wegens een artikel betreffende de vlottende schuld, hetwelk aanvankelijk in het eerstgenoemde dagblad voorkwam, en wegens welk stuk de jury eene vrijspraak gaf.

+ De *Epoca* verzekert dat deze week eene bijeenkomst van kiezers van Borguille te Madrid zal plaats hebben. De heer Martinez de la Rosa zal bij die gelegenheid zijne ware opinie doen kennen betreffende de groote quæstien die aan de orde van den dag zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Febr. Men zegt dat de burggraaf Stratford de Redcliffe, bij den val van het kabinet-Derby, zijn ontslag heeft ingediend als gezant te Konstantinopel. Men hoopt evenwel dat hij zich met lord Aberdeens staatkunde in zooverre zal kunnen vereenigen dat hij zijne belangrijke ambassade bij de Verhevene Porte zal blijven waarnemen.

— De *Portsmouth Times* en de *Naval Gazette* spreken van een aantal herstellingen en verbeteringen, die in de havens aan het Kanaal zullen worden aangebragt.

— De redevoering van Milner Gibson te Manchester in de *meeting* der [illegible] gebragt.

— In Ierland is een bediende van den heer M'Donald, een Schotsch Katholiek, in zijn eigen huis door een geweerschot getroffen. Te Killieggan is een pachter vermoord.

— In den Senaat te New-York is een voorstel ingediend, eene aanvraag bevattende voor een reuzenwerk; t. w. tot het leggen van een spoorweg van den Mississippi tot aan de Westkust van Amerika. Men twijfelt niet of de wetgevende magt zal de koncessie verleenen.

— Tot aanvulling van het berigt betreffende het adres uit de Vereenigde Staten aan den Groothertog van Toskanen ten gunste van Madiai en zijne echtgenoote, kan nog worden gemeld dat aan den Groothertog wordt voorgesteld de Madiai's naar Amerika te doen vertrekken.

Uit Mexiko zijn twee personen naar Jamaika gegaan, om Santa Anna te verzoeken, naar Mexiko terug te keeren.

— De Republiek van Ecuador volgt die van Nieuw-Grenada op in het vervolgen van de Kerk en hare bedienaren. De volksvergadering te Guayaquill heeft reeds met gesloten deuren voordragten voorgesteld en aangenomen betreffende de verdrijving der Jezuiten. Het volk is hierover zeer ontevreden. De Spaansche konsul, Don Julian Broguer de Paz, neemt de Jezuiten onder zijne bescherming, als Spaansche onderdanen en op grond der bestaande traktaten. Volgens de laatste berigten had men den Jezuiten voorgesteld *uit eigen beweging* te vertrekken; men zou hun de reiskosten betalen en hun tot Sept. als wanneer de Kamers weder vergaderen, een wachtgeld geven. Verder loopen de berigten niet.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 1 Febr. Uit het distrikt Schleiden schrijft men aan de *Deutsche Volkshalle*:

»Aan den Afgevaardigde der Tweede Kamer, den heer Blömer, is van hier het volgend adres van wantrouwen gezonden.

»Zeer geëerde heer Afgevaardigde! Indien gij meent door uwe verklaring van 1 Januarij de ondergeteekende kiezers te hebben gerust gesteld, zoo moeten wij u opentlijk verklaren, dat dit het geval niet is geweest, en wij op grond daarvan het nog meer moeten betreuren, aan u tot de vertegenwoordiging der katholieke belangen onze stem te hebben gegeven. Die grondstellingen toch die gij in uwe verklaring tegen het voorstel van den heer v. Waldbott c. s. als billijk aanduidt, kunnen wij niet deelen, en zij zijn ook niet geschikt, om van derzelver nakoming de bevrediging van de billijke vorderingen der Katholieken te verwachten. Gij ziet wel dat het ons bij uwe grondstellingen onmogelijk is u als den man van ons vertrouwen te achten. Daarentegen zullen wij nimmer ophouden die mannen te eeren, die digtaaneengesloten het voorstel hebben gedaan om Z. M. de opheffing der bekende ministerieele besluiten nederig te verzoeken" (*Volgen eene menigte onderteekeningen.*)

— Een korrespondent in de *D. Volkshalle* vraagt: »Bijaldien Pruissen een *Evangelische* Staat is, dan doet zich de vraag voor: tot welke der in de evangelische unie bevatte gelijkberegtigde protestantsche belijdenissen behoort de Pruissische Staat? Is hij als zoodanig luthersch, kalvinistisch, evangelisch-luthersch of hernhuttersch, of behoort hij geheel tot *geene* dier verschillende belijdenissen; — is hij alzoo slechts *pariteitsch* ten opzigte der onkatholijke belijdenissen?"

— De moordenaar van den predikant Haver is ontdekt; 't is zekere Kiszler, een leidekker uit Meinershagen. Godsdiensthaat is bij dien moord volstrekt niet in het spel geweest.

— Men schrijft uit Bern aan de *N. Pr. Ztg.* Zoo iets de tegenwoordige zitting van den nationalen raad kenschetst, dan is 't het ontstaan eener regtstreeksche parlementaire oppositie. Zoo lang men nog alleen maar als overwinnaar en overwonneling tegen elkaar overstond, wierp het stom geweld der kompakte meerderheid den spraakloozen tegenstander neder. Sedert dat echter de rijen der meerderheid door eenige stemmen uit Bern zijn versterkt geworden, sedert het in slavernij gebragte Freiburg zijnen O'Connell den heer Charles van Riaz naar den nationalen raad zond, begint ook daar eene ernstige diskussie. Slechts als een verschijnsel dezer ontwakende spraakvrijheid noemen wij het voorstel van den heer Elsässer, hetwelk eene herziening der bondskonstitutie door eene wet over de federale bepalingen daaromtrent wilde gemakkelijk maken. Zij will gaan, zoo als zij gekomen is, zien Segessen van Luzern tot groote ergernis der thans konservatief geworden eedgenootschappelijke »burggraven". Andere gevolgen dan zulke [illegible] beweringen kon het voorstel toenmaals echter niet hebben, ook vereenigde het slechts 7 stemmen. Sterker, veel sterker toonde zich de tegenstand tegen de centralisatie bij gelegenheid van het ontwerp voor een strafwetboek. Men vond het wat sterk, dat terwijl de nieuwe bond »vrijheid van drukpers verleent" 10,000 fr. of 2 jaren gevangenis de straf zou zijn, voor het beleedigen van hooge Bondsbeambten, door de pers, [illegible] 2000 [illegible] verlangd, en [illegible] der bonds[illegible] vreemde mogendheden. Dat echter de pers ten aanzien van alle hooge bondsbeambten volstrekt zou moeten zwijgen, zulks komt des te ongerijmder voor, omdat het alleen de pers is, die in den jongsten tijd weder met vernieuwden nadruk heeft aangeduid dat op de zoo lang verwachte rekening van den opper-oorlogs-kommissaris de kosten van den Sonderbunds-oorlog voor omtrent een millioen (725,000) fr. voorkomt, zonder dat daarvoor de bewijzen zijn bijgebragt, althans zoo men de deskundigen mag gelooven, die met het onderzoek van die dichterlijke rekening zijn belast geweest.

BERLIJN, 2 Febr. De Tweede Kamer heeft gisteren de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp betreffende de opheffing der gemeentewet, geëindigd; de diskussie over de artikelen is daarop begonnen.

WEENEN, 31 Jan. Dezer dagen is te Weenen in 16 kisten het prachtige servies aangekomen, hetwelk

de Koning van Pruissen aan onzen Keizer ten geschenke heeft gegeven. Het is in de Alexander-kamers van den keizerlijken hofburg ten toon gesteld op acht groote tafels.

— Het berigt van eene staking in het ten uitvoer leggen van het jongste besluit tot reduktie van het leger, bevestigt zich.

— Thans wordt op stellige wijze berigt, dat de Turken Grahovo bemagtigd hebben, in weerwil van den hardnekkigen tegenstand der Montenegrijnen. Men meldt tevens dat deze stad geheel verwoest is door de zegevierende Turken; het huis van den woywode moet verbrand en bij dien brand moeten 18 Montenegrijnen, waaronder de broeder van den woywode, die het verdigden, omgekomen zijn. Volgens dezelfde berigten moeten echter op andere punten de Montenegrijnen zich met goeden uitslag verdedigen.

De Waywode is op Oostenrijksch grondgebied gevlugt.

Volgens een berigt uit Konstantinopel zullen alle gevangene Montenegrijnen naar die hoofdstad gevoerd worden om gevonnisd te worden.

De Montenegrijnen hebben zich voorgesteld hunne onafhankelijkheid tot het uiterste te verdedigen. De stam Czarniska heeft den 19 Jan. gezworen te sterven of den vijand over de grenzen te jagen.

Omar-Pacha, de bevelhebber van het Turksche leger is een Hongaarsche renegaat. Voor 1847 was hij Evangelisch schoolmeester te Reino Izambak. Hij heette toen Joan Deak; later was hij sergeant in het Oostenrijksch leger. Tot de opstandelingen overgegaan zijnde, klom hij schielijk in rang, en toen hij, na het dempen des opstands, naar Turkije gevlugt was, trad hij in dienst van de Porte, en verkreeg den titel van Pacha. Thans is hij een nog wreeder vervolger der Christenen dan een geboren Muzelman.

ITALIE.

De Koning van Beijeren zal tot na den Vastenavond te Rome blijven. Den 21 Jan. heeft de H. Vader den Vorst op de hem toebehoorende *villa* di Malta een bezoek gebragt.

Uit Napels schrijft men dat met den spoorweg naar Otrante spoedig een begin zal worden gemaakt. Op de kusten van Calabrië en Sicilië heeft men in de laatste dagen veel storm gehad, waardoor aanzienlijke schade aan schepen is veroorzaakt.

Het gerucht wil dat te Rome een aantal Fransche officieren van hoogen rang worden verwacht, ten einde den toestand des lands op te nemen. Dit gerucht vindt nog al geloof, te meer daar men onlangs te Turijn veel sprak van oorlogzuchtige plannen van Frankrijk.

Dat de pausselijke regering het prinsdom Benevento tegen eene geldelijke schadeloosstelling aan den Koning van Napels zou hebben afgestaan, wordt op nieuw vrij algemeen verzekerd.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Febr. De heeren Victor en Jules David te Verviers hebben in Australië een handelshuis opgerigt tot verkoop van voortbrengselen van Belgiesch fabrikaat, in dat groot en uitgestrekt gewest, alwaar de behoefte naar allerlei artikelen zoozeer toeneemt. Deze onderneming doet inderdaad het vindingrijk vernuft der heeren David eer aan.

— De majoor Leclerq, kommandant van het depôt des 9den linie-regiments, is gisteren avond gestruikeld op den trap zijner woning, en naar beneden vallende verbrijzelde hij zich het hoofd; hij was onmiddellijk dood.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

GETROUWD (2 Febr.): H. Kappelhof met W. Scherphoff. — W. Korbel met J. van Bruggen.

OVERLEDEN (29 Jan.): H. G. Meijer, 23 j. — (30 Jan.): H. J. E. de Vries, 31 j.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 2 Febr. De afloop der veiling van Mahonie- en Verfhout, is als volgt:

1:6 blokk. Honduras Mahoniehout, opgeh.; 163 blokk. St. Domingo Dito, waarvan verk. 24 blokk. tot 27 a 42 c.; 171 blokk. dito Dito, opgeh.; 25 ton Ebbenhout, opgeh.; 397 blokk. Mahoniehout, waarvan verk. 228 blokk. tot 20 a 29 c.; 494 blokk. Dito, waarvan verk. 220 blokk. tot 23 a 41 c.; 16 ton Pokhout uit de hand verk.; 11 ton Cochenillehout niet geveild; 119 blokk. Satijnhout waarvan verk. 99 blokk. tot 14 a 15 c.

Heden zijn verkocht 24 vn. Virginie Tabak, per *Richard Anderson*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 2 Febr. Gerst. Verkocht: 128/2 ℔ Vriesche Winter *f* 172 3/m. — Moutwijn *f* 15,50; Jenever *f* 19,00; Amst. Proef *f* 20,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

GRONINGEN, 1 Febr. Tarwe. 123, 127 ℔ oude en jarige Roode *f* 7,50 a 8,25; 123, 127 ℔ nieuwe Ommel. dito *f* 7,35 a 8; 123, 127 ℔ nieuwe Oldamm. dito *f* 7 a 7,70; 123, 127 ℔ nieuwe Witte *f* 7,10 a 7,90; 123, 127 ℔ Roode en Witte Smet *f* 6,40 a 7,30. — Rogge. 116, 120 ℔ nieuwe Inlandsche *f* 5,65 a 6,05. — Boekweit. 113, 116 ℔ grijze Zand *f* 5,70 a 6; 116 ℔ zwarte dito *f* 5,75; 116 ℔ Veen *f* 5,60. — Gerst. 96, 103 ℔ Winter *f* 4,60 a 5,20; 107, 110 ℔ Knobbe *f* 4,90 a 5,20. — Haver. 82, 89 ℔ dikke Brouw *f* 3,95 a 4,35; 75, 78 ℔ dito dito *f* 2,80 a 3; 65, 72 ℔ witte Voer *f* 2,30 a 2,70; 68, 75 ℔ zwarte Voer *f* 2,45 a *f* 2,70. — Boonen. Paarden *f* 5,85; Duiven *f* 6,25. — Gort. Grove *f* 7,90 a 8,30; Puik *f* 8,40, 90 en Parel per 100 Ned. ℔ *f* 11,10 a *f* 14. — Koolzaad, een partij *f* 11. — Raapolie *f* 32,50.

ANTWERPEN, 2 Febr. *Koffij*. De markt is zeer ferm. Er zijn gedaan 400 b. Brazil.

LONDEN, 1 Febr. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Ladingen onder zeil meer gevraagd. Eene lading bruin Bahia zeilend is gedaan tot 19 s. 6 d. en 902 k. oud blond Havana N°. 13 tot 22 s. 6 d.

Koffij. De houders van Plantage zijn ferm. Native Ceylan blijft stil tot vorige prijzen van 47 s. voor goed ord. nieuwe aanvoer.

LIVERPOOL, 1 Febr. *Katoen*. Er zijn gedaan 8 a 10,000 b tot ⅛ a 3/16 d. hooger dan Vrijdag.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	2 FEBR. 4½ u. gebl.	3 FEBR. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64½	64¼	a	64½	64 5/16
Dito Dito	3	76¾	76⅝		76¾	76⅝
Dito Dito	4	95 9/16	95 3/16		95⅜	95¼
Dito Obligatien O. I.	4	95 1/16	95⅛		95¼	
Amortis. Syndic.	3½	95¾	95⅝			
Handel-Maatschappij	4½	120⅞	121¼			
Aand. Rijn-Spoorweg.						
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien						
BELGIE, Obligatien 1844						
Cert. bij de Belg. Bank	2½					
Dito bij Rotsch. en Volksy		52	52			
FRANKRIJK, Obligatien	3	74¾	75¼			
SPANJE Nieuwe	1	22 13/16	22 13/16		22 15/16	
Dito	3	47				
Dito Binnenl. à 6/m.		41⅛	41 13/16		42 1/16	42
Coup. Bewijzen.		4 1/16	4 1/16		4 1/16	
Amortisable Schuld		5½	5½			
PORTUGAL te Londen	5	40⅝				
Dito Dito	4	38⅜	38½		38⅝	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅛				
Dito Dito 1828 en 1829						
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97⅜				
Dito	4½	101¾				
Dito bij *Hope*	4	91⅝	91 9/16			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91¼	91 3/16		91¼	
Dito bij id. 5de Serie	4					
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van dito			73½			
POLEN, Certifikaten		86¼	86¼			
Dito Aand. à fl. 500						
Dito met Lot. » 300						
AMERIKA, Bank-Actiën		4 1/16	4		4 1/16	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*						
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82¼	81 15/16		82⅛	
Dito 1847	2½	42 3/16	42 3/16		42¼	
Dito 1851	2½	42⅛	42 1/16		42⅛	
Dito 1849	5	92½	92 7/16		92½	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		87	87			
Dito	4					
Letter B	5	92½	92 7/16		92½	
Aand. met Loting fl. 500	*f*					
Nieuwe dito » 250						
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5	99⅛	99⅜			
Dito Leening 1843	5					
Dito £ 200						
PERU	5½					
MEXICO Nieuwe	3	23 11/16	23¾			
VENEZUELA à £ 100	3½					
GRENADA à £ 100	2	21¼	21⅛			
Dito Uitgestelde		11⅜	11		11⅛	
ECUADOR à £ 100		4 1/16				

Louisiana 5 pCt. 101; Venezuela uitgestelde 15¼.

Binnenl. fondsen waren heden meer aangeboden bij eenige affaire en Integr. 4 pCt. Van Buitenl. effekten valt niets belangrijks te vermelden, daar handel en variatie in de meeste soorten onbeduidend waren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56¼		Livorno	2/m. *f*	38¾
„	zigt „	56⅝		Napels	„ „	81⅓
Bordeaux	2/m. „	55⅞		Petersburg	„ „	1,88
„	1/m. „	56⅜		Weenen	6/w. „	32¼
Madrid	3/m. „	244		Augsburg	„ „	35⅛
Cadix	„ „	245		Frankfort	„ „	99¼
Seville	„ „	241		Hamburg	2/m. „	35⅜
Bilbao	„ „	242		„	zigt „	35 9/16
Lissabon	„ „	41½		Londen	2/m „	11,77½
Porto	„ „	41½		„	zigt „	11,85
Genua	2/m. „	46¼		Rotterdam		⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 55⅜; 1840/1842 5 pc. 98; 1848, 98; Spanje 1—3 pc. 22 5/16; Binnenl. 3 pc. 41⅜. Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85¼.

PARIJS, 1 Febr. Fransche 3 pc. 79,25; id. 4½ pc. 104,75; Schatk. —,— Bank-Actien 2800,—; Belg. 1840/42, 5 pc. 99; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 22¼; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 40¾; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 96,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. 102.

MADRID, 28 Jan. Spanje 3 pc. 39 7/16; 1—3 pc. 22⅜; Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 1 Febr. Cons. kont. 99⅛ a 99¼; op tijd 99 99¼; Braz. 101½ a 102½; 1829/39 102 a 103; Den. 3 pc. a 85; 5 pc. 106 a 108; Ecuad. 5⅛ a 5¼; Gren. 21 a 2 Uitgest. 10¾ a 11¼; Mexiko Nieuwe 22¾ a 23; Peru 4½ 102 a 103; Uitgest. 61½ a 62½; Rusl. 1822 5 pc. 118½ a 119 (N.) 4½ pc. — a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 37 38¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22⅛ a 22⅝; 3 pc. — —; Coup. cert. 4½ a 4¾; Passive 5¼ a 5½; Holl. 2½ pc. 6 a 65½; id. 4 pc. 97¼ a 97¾; Venez. — a —; Uitg. — a —.

BERLIJN, 1 Febr. Schuldbr. 3½ pc. 93¾; Loten 148 Rusl. Stiegl. 4 pc. 96¼; Pools. 4 pc. 92⅛; Loten fl. 500 92 Oost. Met. 5 pc. 87½; Amsterdam zigt 142⅛g, id. 2/m. 142⅞.

HAMBURG, 1 Febr. Rusl. Cert. 5 pc. 101½; Oost. Met. 5 pc. 95½; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 38¾.

FRANKFORT, 1 Febr. Met. 5 pc. 85½; A 5 pc. 85⅜; 2½ pc. 43¾; Bank-Actien 1478; Darmst. Loten fl. 50 95⅛; id. fl. 2 32½; Badensche Loten fl. 50, —; id. fl. 35, 39⅜; Nassausch fl. 25, —; Holl. 2½ pc. 64½, id. 4 pc. 95⅛; Sardinische 44½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 2 Febr. J. Krol, Dankbaarheid aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij, Batavia.

ADVERTENTIEN.

(2595) Heden overleed tot innige droefheid, van mij en mijne kinderen, mijn geliefde Echtgenoote CHRISTINA BOSCH, in den ouderdom van 63½ jaren.

AMSTERDAM, 1 Februarij 1853. Hs. VELTHUIJSE.

Op uitdrukkelijk verlangen van de overledene, zal door mij alleen de Rouw worden aangenomen.

De DIRECTIE van de **BEGRAAFPLAATS VOOR R. K.**, gelegen bij de Kerk *de Liefde* te Amsterdam, adverteert dat op heden ten overstaan van den Notaris J. P. VAN VIANEN, en in tegenwoordigheid van getuigen, zijn Uitgeloot:

Twee Aandeelen à f 500 ieder,

uit de Negotiatie ten laste van genoemde Begraafplaats zijnde

N°. **33**. Zegge **DRIE EN DERTIG**,

en » **30**. » **DERTIG**,

dat dezelve van af 1°. Maart 1853 zullen worden afgelost en betaald in Kapitaal met 5 pCt. premie en twee maanden verschenen Renten, ten kantore van de Heeren E. & H. VAN CRANENBURGH te Amsterdam, tegen intrekking der Aandeelen met derzelver niet vervallen Coupons; houdende de Intrest met 1°. Maart 1853 op, daarop verder te loopen.

AMSTERDAM, 2 Februarij 1853. (2596)

(2597) Bij een R. K. GENEESHEER, in een schoon gelegen en aangenaam dorp in Gelderland, biedt zich gelegenheid aan ter inwoning van een **FATSOENLIJK HEER**, met kost, bediening, gezellig verkeer, enz., met één of twee apart gemeubileerde **KAMERS**. Ook is men genegen eenen dergelijken **HEER**, die genees- of heelkundig toezigt behoeft, onder gelijke omstandigheden huisvesting te verleenen. Reflecteerende adressere men zich met *franco* brieven onder de Lett. C. D. bij de Heeren Gebr. VERHOEVEN, Boekhandelaars te 's Bosch.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen, en wordt aan de inteekenaars verzonden:

LEVENS VAN GODS LIEVE HEILIGEN,

VOOR ELKEN DAG VAN 'T JAAR;

benevens

Oefeningen, Gebeden en enkele Hymnen

door H. J. C. VAN NOUHUYS, 1e Deel.

(Voor de maanden Januarij, Februarij en Maart.)

Bij inteekening kost dit werk 50 Cts. per deel, om ieder in de gelegenheid te stellen zich hetzelve te kunnen aanschaffen. Het is op fraai papier gedrukt en dit 1e deel bevat meer dan 320 bladz. Ook zal ieder deel even als dit 1e met een fraai plaatje voorzien zijn. Men kan voor dezen uiterst geringen prijs nog inteekenen tot dat het 4e deel zal zijn in het licht verschenen; dan is de tijd van inteekenen voorbij, en zal het werk met de helft van den prijs worden verhoogd.

De betaling geschiedt na de aflevering van het 2e deel voor de helft, en als het kompleet is voor de andere helft.

Men kan bij alle Boekhandelaren inteekenen. *Afzonderlijke deelen worden niet verkocht.*

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.